

Пам'ятаємо героїв Крут

Щороку 29 січня в Україні вшановують пам'ять героїв битви під Крутами. Цей день є одним із найтрагічніших і водночас найвідомішим в історії країни.

У січні 1918 року Українська центральна Рада видала IV Універсал, у якому проголосила Українську Народну Республіку незалежною від Росії.

Більшовиків таке рішення неабияк роздратувало і вони почали наступ на українські території, частина з яких вже була захоплена. Але головною мішенню залишався Київ.

3 грудня 1917 року загін Першої Київської юнацької школи ім. Б. Хмельницького обороняв Бахмач, оскільки станція була важливим залізничним вузлом на кордоні.

27 січня до них надійшло підкріплення з Києва – перша сотня новоствореного студентського куреня, до складу якого увійшли студенти Українського народного університету, Київського університету Святого Володимира (зараз ім. Шевченка) і гімназисти старших класів.

28 січня у місті Бахмач дві більшовицькі армії об'єдналися у чотиритисячне військо і почали наступ.

Наступного дня протистояти їм вирушив загін українських захисників. Юнаки під командуванням Аверкія Гончаренка фактично йшли на неминучу смерть, адже більшість з них не мали військової підготовки. Озброєні вони були лише 16 кулеметами та гарматою. Водночас у більшовиків були бронепоезд і артилерія.

Історичний бій почався 29 січня 1918 року між Ніжином і Бахмачем на Чернігівщині. Українські війська зайняли оборону біля станції Крути. Близько 300 бійців Студентського куреня, 250 Першої української військової школи відбивали атаку армії більшовиків.

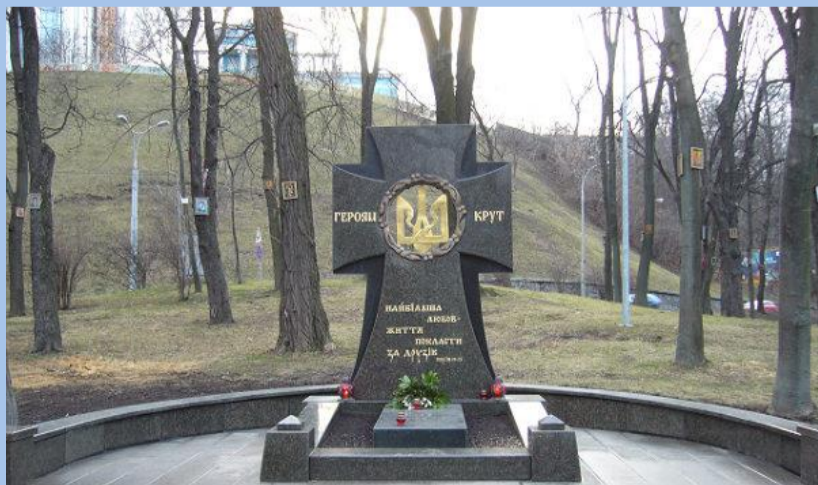

Бій тривав п'ять годин, але під тиском ворога українські бійці були вимушені відступати, підриваючи залізничні колії та мости.

На жаль, частина студентської сотні під час відступу потрапила в оточення і вийшла на станцію Крути, яку тоді вже зайняли червоноармійці. Усіх 27 полонених студентів і гімназистів розстріляли.

Загалом, згідно з оцінками істориків, під Крутами загинуло від 70 до 100 українських захисників. Подвиг студентів і гімназистів під час бою дозволив стримати наступ більшовицьких військ на чотири дні.

Більшовики не дозволяли поховати тіла загиблих під час розстрілу під Крутами. Але у березні 1918 року, коли Київ визволили від червоних, відбулося урочисте поховання полеглих на Аскольдовій могилі.

Завдяки звитязі та сміливості українських воїнів ворожий наступ більшовиків на Київ було зупинено на декілька днів. У цей час відбувалися переговори між Українською Народною Республікою і країнами Четверного союзу. 9 лютого 1918 року Брестський мирний договір було підписано. Він означав визнання самостійної Української Народної Республіки суб'єктом міжнародних відносин.

Сьогодні героїв Крут називають кіборгами. Їх порівнюють із захисниками Донецького аеропорту, які віддали своє життя під час війни на Донбасі.